

[Gottschalck-Hansen.]

givningen således skånselsløst, hemningsløst, vil være med til at ramme de mange mennesker, der kommer til at betale en helt anden afgift, en helt anden leje, fordi man vurderer ud fra principper, som er fundamentalt forkastelige.

Det vakte betydelig opsigt i finansudvalget, da vi den 18. oktober i år blev stillet over for en samling aktstykker; tallet var i alt 91, hvoraf de 90 var af officiel og det ene af fortrolig karakter. Altså 91 aktstykker, som folketingets finansudvalg skulle tage stilling og standpunkt til 28 dage før valget finder sted, 10 dage før det høje ting hjemsendes. Nu vil dette ting efter valget være af en helt anden beskaffenhed, have en helt anden sammensætning. Der opstår derved et spørgsmål af, synes det mig, uhyre interessant og principiel karakter. I rigets grundlov § 46, stk. 2, hedder det:

„Ingen udgift må afholdes uden hjemmel i den af folketinget vedtagne finanslov eller i en af folketinget vedtaget tillægsbevillingslov eller midlertidig bevillingslov.“

Det er jo et brud på denne paragraf, der er ved at finde sted. Det blev besluttet ved et ministermøde i 1925-26 — det var i ministeriet Staunings tid — at alle forslag om forhøjelser af bevillinger på finansloven eller udgifter på tillægsbevillingsloven skulle forelægges finansministeriet, før de gik over til folketingets finansudvalg. Det er altså noget, som ikke er lovfæstet; det er en praksis, noget traditionsbundet. Jeg må derfor rette det spørgsmål til den højtærede finansminister, om den højtærede minister nu har gennemtænkt de konsekvenser, det kan afstedkomme, de følger, der kan flyde af, at man lader et udvalg fra det nuværende folketing foretage indstilling. Vi må endelig understrege, at finansudvalget har ingen bevillende myndighed, ingen, men folketinget og kun dette alene. Nu skal dette finansudvalg tage standpunkt til 91 aktstykker. Jeg har

gjort mig den ulejlighed til oplysning for det høje ting at lægge provenuet sammen for disse aktstykker; det er et længere regnestykke, det bliver i alt 130 957 352 kr. Det er det samlede provenu, som man altså lader finansudvalget tage standpunkt til, ganske kort tid før det folketing, som har valgt det, sendes hjem.

Hvis vi efter valget den 15. november, hvad jeg tror, får en anden magtfordeling — vi får i det mindste et andet folketing — kan vi komme i den situation, at dette folketing ikke vil konfirmere, acceptere, sige god for den indstilling, finansudvalget har afgivet. Det kommer til at vedrøre ministrene, hver inden for sit fagområde, og det er så at sige hele regeringen, der er under anklage i denne sag; det må det selvfølgelig være, når der er så mange aktstykker. Hvis nu det nye folketing ikke vil acceptere det nuværende finansudvalgs indstilling, har så den højtærede finansminister, som i henhold til gældende praksis har påtegnet ethvert aktstykke, overvejet, hvilke følger dette måtte få?

Jeg går ud fra — jeg tør næsten ikke håbe — at sagerne, problemerne, i hvert fald bevillingsansøgningerne, også har været forelagt det økonomiudvalg, som den højtærede økonomiminister i går talte om, for jeg vil gerne placere ansvaret hos den højtærede finansminister, som i virkeligheden har det officielle ansvar for denne fremgangsmåde.

Jeg tror, det var rart og rimeligt, om man viste fornøden hensyntagen til rigets grundlov, og at i det mindste ikke vi var de første til at bryde den. Det kan ikke skabe tillid til lovgivningsmagten, det er ikke tilfredsstillende for os, der skal foretage disse indstillinger og har 36 timer til rådighed for at finde frem til, hvorvidt det er betimeligt at bevilge over 130 mill. kr. Det er ikke arbejdsvilkår, der er folkestyret værdige. Jeg vil med stor interesse afvente de kommentarer og bemærkninger, som den højtærede finansminister måtte have til de betragtninger, jeg her har givet udtryk for.